

OTTO GELSTED
UDVALGTE DIGTE

FOLKE-UDGAVE

MONDE

INDHOLD

*Digtene samlet og udgivet i An-
ledning af Otto Gelsteds 50 Aars
Dag den 4. November 1938.*

ENETALER

Salme, 11
Tidens Fylde, 13
Spejlet, 14
Vej dine Farver, 15
Den Vises Død, 16
Lazarus, 17
Herrens Hammer, 18
Dostojevski, 19
En Forfatter, 20
Over de blaa Marker, 21
Træet, 23
Til sidst, 24
Sang slynget mod Stjernerne, 25
Børn, 27

DET DANSKE AAR

Lyngby Landevej, 33
November, 34
Strandeng ved Hadsund, 35
Lav Sol, 36
Maske, 37
Svarthag, 38
Jul paa Kirkegaarden, 39
Bellis i Sne, 40
Vinterens Genius, 41
Flammende Vinter, 42
Brændende Pilehegn, 43

Løvspring i København, 44
Morgenlys, 45
Bananvognen, 46
Spoven, 47
Maageunger, 49
Sommervers, 51
Sommer, 52
Romhede, 53
Fremmed, 54
Augustsommer, 55
Hveden, 56
Aften ved Gudhjem, 57
Afklaring, 58
Septembervandring, 59
Oktober, 60

ASTRIDS BOG

En sanddru Pige, 65
En bedrøvet Pige, 66
Helt ung, 67
Skumringslys, 68
Køretur, 69
Drøm, 70
Til en ung Moder, 71
Moder og Barn, 72
Børneremse, 74
Nytaar, 75
Drømmesol, 78
Brev fra Paris, 79
Afsked med Poesien, 81

HENIMOD KLARHED

Biskoppen, 85
Katost, 86
Fiskertøsen, 90

Feriebarn, 92
Munkene og Homer, 94
Christen Otto, 97
Det evige Tomme, 98
Morgensang, 100
Ved Thøger Larsens Død, 101
Møde paa Raadhuspladsen, 104
Til en PH Lampe, 105
Referat af en Drøm, 106
Ord af Heraklit, 107
Oslo, 109
Mit Skib er ladet med, 111
Drømmeminde, 114
Paa Volga, 115
Religion, 118
Hjemme, 119
Oluf Hunger, 120
Blomstervise, 122
Det fælles, 123

UNDER UVEJRET

Reklameskibet, 127
Dansk Vinter, 130
Slagsang for Studentersamfundet, 131
Aand og Aander, 132
Dannebrog, 135
Samtale, 136
Barnet og Verden, 137
Vil det mon ske?, 139
Broderlandet Spanien, 141
Kantate ved Landsstævnet i Odense 1938, 143

Enetaler

SALME

Vend fra din Sjæls Elende
mod Dagens Lys dit Blik.
Du var din egen Fjende.
du selv var Ormens Stik.
Hvor sært: mens du i Mørke
og Tristheds Lænke laa,
steg Lærkerne som ellers
fra Marken mod det Blaa.

Det ene Æble smitter
det andet med sit Raadd,
saaledes Dag forgiftes
af gammel Daarskabs Brod.
Hvorfor skal ét forødes,
fordi et andet faldt?
Hvorfor Idag omhinke,
fordi Igaar var halt?

De søde Suk og Klager
ej sømmer sig en Mand.
og Smertens Purpurkaabe
staar dig kun ilde an.
Da jamrer du med Rette,
men heller ikke før,
har du forsømt at leve,
og Døden staar for Dør.

Paa egen Navle stirre
er kun et ringe Liv,
i egne Saar at pirre
et daarligt Tidsfordriv.
Se Træerne i Hegnet,
det er vel værd at se,
hvor stort og stolt og stille
de alle sig bete.

Som Dyr, der har søgt sammen
mod Nattens vaade Vejr,
staar Træerne og svajer
i Solens Aftenskær,
saa trolige og trygge
i deres Dragt af Løv
som Dyr med laadne Rygge,
ja Støv, der sprang af Støv!

TIDENS FYLDE

Det er den Drøm, vi nærer,
det Haab, vi bærer paa:
at alt engang skal visne
og smuldre og forgaa,

og Rummets Uro stivne
og tømme Tidens Kar,
og alting atter være,
som om det ikke var.

Ej mindste Vind sig rører,
ej Sandskorn paa en Skrænt.
Til Intet er vi atter
med Fryd tilbagevendt.

SPEJLET

I gylden og udskaaret Ramme
er Spejlet skønt som en Sfære.
hvor Tingene klare og blanke
danner et lysende Digt.
Saa blank skulde hver Ting være.
saa klar hver eneste Tanke.
saa gylden Dagens Flamme.
saa skinnende skøn hver Pligt.

VEJ DINE FARVER

Vej dine Farver mod hinanden.
til deres Brusen er saa klar og samlet
som Lysets Hvidhed.

Prøv dine Toner,
til deres Samklang er saa ren og mægtig
som altings Stilhed.

Lad alle Længsler storme mod dit Hjerte.
til du er rolig
som Orkanens Centrum.

DEN VISES DØD

Af Bylder plaget laa Østens Vise
i Kamp med Døden, en Ynk at skue.
Med Sørgeminer omkring hans Leje
stod Venneskaren. Den Vise talte:

„Hold op at græde - lad Pigen komme
med Citherspillet og med sin Latter
og lad os glædes og le ved Tanken
om hvilke Veje, jeg nu skal vandre.

Hvem ved, maaske blier mit Bryst en Tromme,
der kalder sammen til Dans paa Engen.
og mine Arme en prægtig Bue,
der henter Hejren fra Himmelhvælvet.

Maaske min Hals som en herlig Hane
engang skal gale i Morgengryet,
maaske min Bag blier to Hjul, som Sjælen
kan køre frem paa i Evigheden.“

LAZARUS

Det svale Løv og Himlens Blaa og Solen,
en Vogn, der ruller bort, Græshoppesangen -
saa levende er alt.

Kun jeg er ikke kold og ikke varm,
tomt er mit Hjerte som min tomme Grav,
og selv min Skygge, blaa i Vejens Sol,
er mindre tom end jeg.

O Herre, tag det Liv, du engang tog!
En Em fra Graven hænger i mit Kød
som Mug i gammelt Tøj.
Saa levende er alt, saa stærk og fast
den mindste Ting - kun jeg er til for Spot.
Jeg skammer mig for alle Ting, der er.
Gør Alvor med mig, Gud!

HERRENS HAMMER

Glødes din Sjæl paa Herrens Esse,
glæd dig - et Sværd vil den vældige hvæsse.

Hver en Gnist, der fra Jernet sprager,
tænder en Blomst i hans mørke Ager.

Lad det da lue, lad det da klinge,
Stjerneblomster fra Ambolten springe!

Lad ham da mærke, at Værket lykkes,
lad med Skønhed hans Møje smykkes.

Hver Gang han tror, nu vil Jernet jamre,
skal han en større Pragt udhamre.

Hil! skal du hilse hver Ild af Pine,
Hil! hver Hammer, du hører hvine.

Hærdes skal du i hedere Flammer,
til du er haard som Herrens Hammer.

DOSTOJEFSKI

Hvor ofte sad vi ikke Time efter Time fordybede i literær Samtale? Med din lave, fascinerende Stemme talte du om Folket, af hvis Skød Forsoneren skal fødes. Dit fregnede Ansigt lyste i Halvmørket, Hænderne laa foldet over de korslagte Knæ.

Du springer op i Begejstring, ivrig som en Gymnasiast, og deklamerer et Digt af Pusjkin. I graa Tjavser hænger dit Skæg over Munden, et Par store Vorter sidder paa Kinden og Panden. Furet og bulet er dit Hoved, forslaaet som en gammel Kedel.

Men nu er Ekstasen over dig, du skinner af underfundig Lyst. Alle omfatter du, Morderen og den myrdede. Subjektet, Tvivleren, Skøgen. Hvem har drømt om en Gudsfor nægtelse af en Vælde som din? - Og alligevel tror du, fordi du ikke kan andet, fordi hele dit Væsen driver dig til at tro, som det driver dig til at elske.

Du har Brug for alt, der er Liv. Kristus er dig kærere end Sandheden. For Kristus er Livet, altomfattende, flammende Udfoldelse af Liv, af Liv!

EN FORFATTER

Seks Tænder, ikke mer, har jeg beholdt,
der tilmed ikke passer til hinanden,
men krum er Næsen, høj og aaben Panden,
og min Mustasje vajer bred og stolt.

Min venstre Haand har Tyrken sønderskuddt,
des større Hæder har den højre høstet.
Med Pen som Lansespids har jeg forlystet
mit Mod i Krig, hvor Sværtelugt var Krudt.

Jeg følger stadig Faner, hører Horn.
Min Ryg er bøjet, Solens Bane ikke,
jeg ser den over mig nu som tilforn.

Jeg gik mod Galskabs Magt, hvor saa den fandtes,
og fulgte Ærens Bud til Punkt og Prikke.
Man kender mig som Miguel de Cervantes.

OVER DE BLAA MARKER

Over de blaa Marker,
hvor Stjernerne blomstrer,
rider et Tog
i skinnende Rustninger,
et Tog af lanseførende Mænd.
De rider saa stille
under de brogede Vimpler.
Unge Ansigter ser frem
under svære Hjelme -
blodløse,
med strenge og kantede Træk -
andre med hede Øjne
og Kinder duggede af Sødme -
lysløkkede, sorte, stridhaarede Mænd,
et langt smalt Tog.
Saa mange forskellige Ansigter,
ens kun i deres Ungdom og Alvor!
Det er den døde Ungdoms Tog,
de altfor unge døde.

Tøvende standser
Togets Fører.
En grøn Erindring
strejfer hans Hjerte -
Lugten af Foraarets
nymalede Stakitter,

Sommer, en leende Mund
- hvad var det nu? - -
Hænderne strammer om Tøjlerne.
Søgende rider Hæren
over Stjernernes evige Enge.

TRÆET

Jeg vilde leve
saa fri af Støvet,
saa let og luftig
som Foraarsløvet.

Jeg vilde lære
den modne Tone
af Sommerblæsten
i Træets Krone.

Jeg vilde klædes
af Vinternæet
i nye Blomster
som Rimfrostræet.

Jeg vilde falde
for Himmellynet
med Ild i Sjælen
og dø ustynet.

„Jeg vilde være“
- for vegt er Ordet,
naar Sjælen kæmper
mod Sjælemordet.

„Jeg vil“ er Ordet.
- Nu tier Træet
og gaar mod Natten
og Vinternæet.

TILSIDST

Lad mig dø engang for min egen Haand,
naar mit Hylster er brudt,
og lad mig møde med ubrudt Aand
det sidste Minut.

Hvad gør det Aanden plyndres for alt
af Mil efter Mil,
saa længe den bare beholder sit Salt
og sit inderste Smil.

SANG SLYNGET MOD STJERNERNE

Du sidder foran mig i Mørket,
mine hede Taarer falder paa dine Hænder,
du smiler lykkeligt og klapper mit Haar,
og dit Ansigt lyser over mig.

De aldrig sagte Ord,
de aldrig viste Kærtegn,
nu finder vi Ord og Kærtegn.
Og hvor er alt, der skilte os?

Dit Hjerte straalere,
dit Hjerte blomstrer!
Dine trætte og martrede Arme -
hvor naaderige!

Saadan kommer du til mig
i Nattens Timer
og løser op for mit Nag:
du ser, hvor jeg elsker dig.

Du, der var ringere end Støvet,
men lutter Godhed,
mere salig end Solen
er du nu, velsignede.

Intet er som Godhed.
Intet skal gaa til Spilde.

Den Ømhed, der foragtes,
skal sende Floder af Lykke gennem Aartusinder.

Intet er som Godhed -
en eneste god Handling
ryster Tilværelsen i dens inderste,
faar vort Hjerte til at skælve.

Mere salig end Solen
er du nu, velsignede.
du der var ringere end Støvet,
men lutter Godhed.

BØRN

FORAAR

Spurvene hopper i Plænen.
Græsset ligner tyndt, grønt Haar.
Havemanden sætter gule Mursten
om Kanten af Bedene.
Han har en stor Knude
som en Tomat i Nakken.
Spurvene hopper i Gangene,
der er to, de slaas vist.

Jeg ligger i Sengen i Solen
ude i Haven
og skal ikke i Skole.
Jeg skal paa Sa-na-to-ri-um.
Jeg har gravet et Hul i Jorden
med min Graveske
og dækket det til igen.
Tremmerne paa min Seng er ligesom et Bur.
Jeg er bange for, det er noget slemt, jeg fejler.
Det kommer vist til at koste Far mange Penge.
Far er Kunstmaler,
det vil jeg ikke være.
De tjener ingen Penge.
Det er heller ikke noget rigtigt Arbejde.
Jeg vil hellere være Sporvognskonduktør.
Inde ved Siden af raaber en Dreng:
Wai wai wai, wo wo wo!
Det lærer de at raabe,
naar de er Spejdere.

Mon Havemanden er ked af den Knude i Nakken?
Far og Mor er ikke hjemme,
Anna er i Køkkenet.
- Hvordan skær'en, Axel? raaber hun.
- Den skær daarligt.

REGNVEJR

Min Fars Mave er meget tyk,
som om der sad en Kæmpefodbold i ham.
Jeg er bange, naar han kommer hjem.
Han rejser i Uld og Kamgarn.
Han har tit nogen med sig hjem,
saa bliver de fulde.
Far har alle Pengene,
han vil ikke af med dem til Mor.
Maaske en Dag, han er fuld,
bliver han kørt over af en Bil.
Saa kommer de hjem med ham helt blodig.
Saa er han død!
Saa vil jeg sørge for Mor og give hende mange Penge.
og vi skal „leve lykkeligt“.

Det er farligt at gøre noget forkert,
f. Eks. sidde forkert paa en Stol.
De voksne gaar tit paa Kafé og i Teater.
De er tit rasende.
Naar jeg bliver stor,
faar jeg ogsaa en vældig Stemme
og et stort Skæg.
Saa er der ingen, der tør gøre mig noget.

I Dag er der ingenting i Vejen.
Jeg har ikke slaaet noget i Stykker
eller tabt Penge,
naar jeg var i Byen.

Det er Regnvejr,
saa skal jeg ikke ned og lege.
Det er jeg glad ved.
Jeg sidder og har det godt
og farver Billeder i en Bog.
Men det varer ikke længe.
Der sker nok noget.

FLORA

Jeg vil ikke lege med Ida.
Hun gaar i sin Søsters
omsyede Kjoler,
og hendes Far og Mor er ikke rigtig gift.

Nana har klædt sig af for Henry
paa Trappegangen.

Henry er der ikke noget ved.
Han bor i Kælderen.
Jeg har puttet Tændstikker i hans Tykmælk,
der stod i Vindueskarmen.

Jeg elsker Freddys Pandelok.
Han er Skolens bedste Maalmand.
Hans Ben er saa smukke.
Hans Far er Direktør.

Mor har Mælkeudsalg.
Jeg vil aldrig staa i Butik
eller ud og tjene.
Jeg vil til Filmen.

Jeg vil aldrig giftes
uden med en rig Mand
med et fint Navn.

BØN

Kære Gud,
vil du ikke nok lade den Tand, jeg har knækket,
gro ud igen.

For dig er det kun en ringe Ting.

Jeg ved jo,
at hvis jeg slog Hovedet af en Kammerat
med et Sværd,
og du vilde, at det skulde gro fast igen,
saa vilde det flyve op
og sætte sig paa hans Skuldre!

Jeg taler saa daarligt uden Tanden,
og alle mine Kammerater har alle deres Tænder.
saa naar jeg kommer i Skolen,
er det ligesom at have Hul i Bukserne.
Du behøver jo ikke at lade den vokse ud med det
samme,
Du kan lade den gro ud lidt efter lidt,
saa ingen mærker det.

Tilgiv mig, kære Gud,
at jeg igen har været oppe at slaas med min Søster.
Men hun kaldte mig Snotfink,
og det vil jeg ikke finde mig i.

Hjælp ogsaa du mig, helligste Gudsmoder, Jomfru
Maria!

Det danske Aar

LYNGBY LANDEVEJ

Jeg staar som i styrtende Floder
af Angst og isnende Had.
Den høstlige Vind er min Broder,
der ribber mig Blad for Blad.

Jeg rejser min svajende Krone
mod Blæsten, der svinger sin Plejl.
Der gaar en Fortabelsens Tone
fra Grenenes splintrede Sejl.

Haard vil jeg gøre mig, haard.
Velkommen, Skrammer og Saar,
velkommen, Mørke og Nød,
Skændsel og Vanvid og Død.

Løvløse, sortnede Skov,
lær mig din sejrlige Lov:
slaa som en Ild mod det Blaa.
flammende - oprejst - forjaa.

De bragende og sorte Trær!
I Lyset under Maanens Skjold
gaar som en Blæst fra Hedenold
- al Vintrens Ve. der rykker nær.

Den islagt blanke Kongevej,
et Dansegulv for Blæst og Sne!
Nu danser Vintrens hvide Fe.
Til Lyst skal vendes Vinterve.

NOVEMBER

Søsterligt græder Regnen
over den sunkne Sommer.
Mosset grønnes frodigt
paa furede Gærdesten.

Altfor sød er Skoven.
Løvet det skønne, røde
krammer mig blidt i Brystet.
Ondt gør Tingenes Ømhed.

Tak for Venskab, Venner,
Tak for Farve, Sol.
Elsket af ingen jeg lever,
ubegrædt skal jeg dø.

STRANDENG VED HADSUND

Den flade, gulgrønne Strandeng
ud mod den ilende Fjord
er gennemskaaret af Runer,
af Pytter, Damme og Render -
himmelfarvede Ord.

Det er som en gammel Indskrift
i et assyrisk Sprog.
En tyder den som en Kampsang,
en som en Elskovserklæring
og en som en Regnskabsbog.

Maaske er hver Tydning rigtig,
og Nøglen er netop den,
at hver som hans Hoved vender,
har Ret til at lægge i Skriften
sit Ja eller Nej eller Men.

Sneen, der tør i Pletter
under et Pilehegn,
Solens gule Vifte
og Ilingen ude paa Fjorden
er lige saa mange Tegn.

Prøver de paa at danne
en Sætning - et Skrig eller Bud?
Prøver som vi at finde
en Løsning, der er Forløsning,
før Mørket sletter dem ud?

LAV SOL

Solen staar i sin Nedgang
og giver for sidste Gang Fyr
op i den haglblaa Himmels
Røg af brune Skyer.

Øen ligger i Skumring
og fyrer ikke igen.
men alle vi Folk, der ruller
Baaden paa Land med et Gangspil.
rammes paa Ansigt og Skulder
og klippes ud af Mørket
som spredte Stumper af Mænd.

Der hvor Solen sank,
gløder en ørkenrød Stribe.
og foran den ankrer Skibe
med fine Mastestreger
og hvide og grønne Lanterner
tændt i det røde som Stjerner!

MASKE

Det stentøjrode Pløjeland
i Stormen brager og durer,
og Asken efter Vinterens Brand
er Sneen i Bakkens Furer.

Et Skær af Lys fra det skumrende Rum.
der endnu husker at smile,
samler i sig den hele Sum
af Marker og røgbrune Pile.

Landet ligner et Aftryk af Liv,
en Døds forstenede Maske,
der smiler til evigt Tidsfordriv
over sin egen Aske.

SVARTBAG

Jeg gaar igen ved en Vinterfjord
som før i Lemvig, som før i Hadsund.
En Ømhed, jeg ikke kan klæde i Ord.
vaagner af Blund.

Nu er det Tiden, da Fiskerens Baad
Tomme for Tomme maa skubbe sig frem.
Fjorden ligner en stivnet Graad:
hvor er mit Hjem?

Vældige Maage. der staar som paa Vand.
kæmpende Hjerte i Øde og Is!
Saa fuglemodig saa ingen Mand
sin Sommers Forlis.

JUL PAA KIRKEGAARDEN

Det ringler over vort Hode.
en lille, henvejret Node.
det knitrer i Kirkegaardshaven
saa fint over Sneen og Graven.
smaa Klokker af Iskrystaller
i Kvistene klirrer og kalder.
vi døde skal ikke i Kirke.
vi har kun de kimende Birke.

BELLIS I SNE

Utroligt - blomstrer der virkelig Bellis
nu mellem Jul og Nytaar?
Frosten bider.
og Stormen buldrer i Natten.
Vinduerne skramler
i den gamle Smedje,
hvori jeg bor.
Jeg saa jer i Middags
stikke jeres smaa Hoveder
op af det tilsneede Græs
mod den kolde Sol.
men dog Sol!
Hvor det greb mig, Brødre.
at I stod der saa ukueligt.

VINTERENS GENIUS

Nu funkler Solen
paa Fjordens Is -
det er baade Polen
og Paradis.

Natten fødte
det klareste Gry,
det forødt
gaar frem paany.

Sol og Kulde.
hvor er mit Nag?
Frydefulde
Forsoningsdag!

Saa høj en Himmel
af Mørket sprang -
saa tindrende svimmel
en Lykkesang.

Mit Vinterhjerte,
saa tungt af Suk,
er blevet af Smerte
let som et Fnug.

Genius, Bringer
af Lys, forbliv
og slaa dine Vinger
omkring mit Liv!

FLAMMENDE VINTER

Isede Straa
springer itu for min Taa.
Farver, der længe har blundet,
brænder i Himlen og Sundet,
lysende mystisk-skønt
strømmer der Striber af grønt.

Kobberrød
slukker Solen sin Glød
og nu rejser de døde
bort over Bakken som røde
Skyer, mætte af Lys,
klare af Smertens Gys.

Under at se
Salighedens Allé!
Sølvhvide Søjlestammer
straaler i Maaneflammer,
Visdommens Vinterportal,
gnistrende skøn af Kval.

BRÆNDEDE PILEHEGN

Alle Farver er douce,
dunkle og køligt skønne.
Marken og Faarene muse-
graa og selv den grønne
Strandeng næsten slukt.

Men en Solarm tænder
Pilenes brune Duske,
saa de i Flammer brænder
bibelsk som Tornebuske
op mod den grønblaa Bugt.

Ikke det depressive,
dæmpede, størknede, stille
holder os i Live,
men Kraftens røde Kilde
og den forbudne Frugt!

LØVSPRING I KØBENHAVN

Op fra Træer, Haver, Parker strømmer
Solsortfløjtet over Byens Tage,
og med Vælde straal'er Nattehælv'et
Sangen dobbelt sød og dyb tilbage.

Mørket lysner, Klokkerne ringer fire,
fra Kastelet toner Hornsignaler.
Duer kurrer paa Diskontobanken.
Haner i en Baggaardshave galer.

Som et Pust af overjordisk Skønhed
aabner Løvet sine Luevifter,
til hver Gren af Knopper overgnistret
fænger i en Ild af grønne Drifter.

MORGENLYS

I gule Floder vælter Østens Sluse
sit Lysfald ned i Skyggegab af Huse,
men vest for Broen toner Søens Glas
durende blaåt - en Farve som en Bas.

Paa Vippen mellem Dag og Nat en Pavse!
Majmorgenlykken over Byen fløj.
Hvor tomme alle Gader, morgentavse
og graa og fine som et nyt Sæt Tøj.

De søde, vilde Stjerner er forsvundet
- endnu med Nattens glemte Drøm paa Panden
ser Byen Solen nærme sig bag Sundet.

Jeg vilde holde fast ved denne Stund,
hvor Lys og Mørke tøver hos hinanden,
og Drøm og Klarhed mødes Mund mod Mund.

BANANVOGNEN

Jeg er blomstret op af de øde Sten
i Graavejr, i Sol og Acetylen
og staar her paa festlig og folkelig Vis
som et aarligt Udsalg fra Paradis.

SPOVEN

Der stod en Spove paa Skovnæs Strand
og sov paa sine Ben.
en brunlig Klump med et stødhaardt Næb
urørlig som en Sten.
Hvor smager Hvilen, min Spoveven!
os rejsetrætte Børn.
Vi putter os ned i Sol og Græs
og Suset af en Tjørn.

Jeg tænkte: Spoven og jeg er ét
med Sol og Blæst og Fjord,
med Regnfang, Malurt og hver en Blomst
der frodig i Stranden gror.
Men denne Ro hos en letskræmt Fugl
og Timens Søvnbehag,
vor Edens Have paa Skovnæs Strand
var kun et dumt Bedrag.

Jeg saa min Spove gaa brat omkuld
og skyndte mig derhen.
Med Blodet pibende af sit Bryst
laa død min Spoveven.
Jeg holdt dens vingede, varme Krop
og saa dens sorte Blik.
Aa Kammerat, du min lille Fugl,
en daarlig Hvil du fik!

En anskudt Spove, et ringe Liv
paa Skovnæs Strand er endt,
og har dog over den halve Jord
en pragtfuld Bue spændt:
fra Rugepladsen i Grønlands Is
maaske til Nilens Flod.
Aa Langvejsflyver, min lille Fugl,
med Drømmen i dit Blod!

Den Gudsmand Luther har sagt engang,
at ogsaa Dyr staar op
og vandrer med os i Herlighed
og med forklaret Krop.
For hvad er Bonden vel uden Ko
og Skoven uden Sang?
Nej, uden ordentligt jordisk Liv
blier Himlen os for trang.

Jeg ser dem komme ad Himlens Port,
al Verdens Kreatur,
og spredes over den grønne Eng
ved Paradisets Mur.
Et saadant Mylde, Halløj og Spænd
af Dyr med Glorie paa!
Og du, min lille Spoveven,
er med i Himlens Blaa!

MAAGEUNGER

Stranden mønstret af Maagespor!
Over de aabne Reder
hele det jamrende Fuglekor -
Fred er der ingen Steder.
Udaf Æggene nikker Næb
endnu uden en Lyd.
Vær velkommen til Livets Stræb
og Fryd.

Dunede Skaldyr, af Ægget spring!
Fred og Mørke er omme.
Ud I maa i en anden Ring,
større end Skal og Blomme.
Over jer ruger en anden Mor.
Solen, Fuglen Rok.
Nu skal I prøve at være stor
og i Flok.

Verden ser I med nyfødt Blik,
hvad I saa end kan sanse,
svinger jer snart med harsk Musik
op i de luftige Danse.
Fuglevinger og Klodeskyr
bræmmes af Solens Skin.
Danmark, dybt i din Sødme tyr
vi ind.

Lyset under os ingen Ro,
næppe at Natten sover.

Lærken synger fra Klokken to.
Gryet tændes derover.
Varm dig, mit fregnede Maagekuld,
godt i Solens Ild
gemt bag lidt Melde og blomstrende gul
Potentil.

Tjørnen blomstrer, og Kløver-Em
ud over Stranden duver.
Dagen lukker sin Dør paa Klem.
Varmen staar tung og stuver.
Hedt i Skumringen pruster en Plag,
hvid som et Aandesyn.
Fjernt over Langelands Bakkedrag
et Lyn!

Vinterfjorden tænker jeg paa,
dækket af Is og Taage.
Tapper engang skal paa Isen staa
ene i Ødet min Maage!
- Hop af Haanden, min Barnefugl!
Nu tar Tordenen fat.
Søg i Skrænten dit lune Skjul -
god Nat!

SOMMERVERS

For mig har disse Marker mer at sige
end alle Roserne i Shiras Rige,
og dette Solskin over moden Havre
er for min danske Aand den bedste Davre.

Jeg skænker gerne alle Østens Sagn,
der lokker for os med saa sød en Agn.
for denne Sommerø med Bøgekrat
og denne lange Dag og lyse Nat.

SOMMER

Jeg laa paa Ryggen i det høje Græs.
En Sværm af hvide, gule Sommerfugle
fløj over Strandens hvide, gule Blomster.
Min Næse raged som et Bjærg af Sølv
op i det Blaa. I mine Øjenvipper
sprang alle Regnbufarver frem til Dans.
Og i en dyb og dunkel Dvale tog
min Sjæl mod Rummets Ild - saa drømmetung
som Havet, der let sukkende i Søvn
bestormedes af Solens Pileregn.

Og i det sødmemætte Zenith samlede
en Draabe sig, en gylden Himmeldraabe.
og løsnede sig lysende og faldt
ned i min Sjæl og fyldte den til Randen . .

ROMHEDE

Der traver Horder af Træer og Huse
i Solens Flimmer langs Jordens Rand,
og hvide Skyer med vilde Miner
staar panisk stille i Solens Brand.
Saa sært kan Dvale og Drift forenes
og Hjertets Uro til Ro forstenes.

I Lyngens Ørken forenkles Verden
- et Loft, et Gulv, det er alt, der ses.
Saa bøj din Længsel mod altings Midte
og favn i Hjertet den hele Kres.
Saa sært kan Dvale og Drift forenes
og Hjertets Uro til Ro forstenes.

De himmelfarvede Pytter skinner
som blaa Turkiser i Vejens Baand.
Der gnistrer Draaber i Spindelvævet
- stat stille Sol over Gibeon!
Saa sært kan Dvale og Drift forenes
og Hjertets Uro til Ro forstenes.

FREMMED

Hvad vil jeg her i Byggen.
hvor Musen har sin Rede
og Haren sine Gange.
og Svalen jager Myggen?
Aa, lille Broder Straa,
hvor fremmed
i Hjemmet
maa jeg iblandt jer gaa!

Vær ikke længer vrede.
I Neg og gule Traver.
du lille, rappe Svale
og Markmus i din Rede!
Lad mig, aa Broder Straa,
en Stund kun.
en Blund kun.
hos jer i Lære gaa!

Alt, hvad jeg tragter efter.
er blot en Smule Hvile.
at dulmes lidt og læges
og vinde nye Kræfter.
Aa lille Broder Straa,
hvor fremmed
i Hjemmet
maa jeg iblandt jer gaa!

AUGUSTSOMMER

Nu tier Tjørn og Øens Asp . . .
Kun Svalekvidder, Spurvefløjt
og Høstmaskinens Støj af Jern
i Solskinsrummet bredt og højt.

Hvor godt at mætte sig med Ro
ved Høstens rundelige Bord
og følge med opmærksomt Blik,
at intet sker og alting gror.

Det er en Fryd at se, hvor støt
Maskinen med sin Tractor gaar
og blinker med sit Vingehjul
og mejer rent i raske Skaar.

En Solskinskuppel, Paradis
med Gulv af Græs og Korn og Sund!
Jeg sidder som en Patriark,
som Abraham i Mamrelund.

Mit Skæg er langt, min Pande klar,
min Aand er fyldt som Kviens Bug,
og mine Tanker ordner sig
paa Rad som Neg af rødlig Rug.

Saa skarpt som tjæret Bindingsværk
staar Tømmeret i min Forstand,
mit Hoved er en Straalekrans
som Vindmotorens Løvetand.

HVEDEN

En Oversvømmelse af gulrødt Korn,
en Springflod under Maanens gule Horn!
Der vælder, strømmer Hvede over Marken.
saa Bondegaarden minder mig om Arken.

Den lange Sommers Sol har Hveden sanket.
til den er blevet solbrændt, næsten branket.
Det er en Frugtbarhed, der vugger, svulmer
med Færveglød, som dunkelt lava-ulmer.

Men Syndflod eller Lava - Høst er inde,
og Hveden falder som en moden Kvinde.
der ikke ønsker bedre end at høstes
og i et vældigt Bryllup at forlystes.

AFTEN VED GUDHJEM

En vingul Himmelstriben staar og køler -
der kommer Blæk i Bakkekammens Trær.
I Tøjret kaster Tyren sig og brøler,
som om den havde slugt et Tordenvejr.

Markerne funkler af en dunkel Grønhed.
og Skygger blaaner fra de brune Køer.
Sorgfuld og endnu mere fuld af Skønhed
er Dagen i sin Afskeds Trylleslør.

Fantastisk rød mod Himlen gløder Hveden.
et Paradis. Og nu gik Solen ned.
Jeg tænker Ord som: Freden, Evigheden.
Jeg tænker ikke mer. Jeg er kun Fred.

AFKLARING

Grumset brunrød gløder Solnedgangen.
Dagens Bærme paa Glassets Bund,
og den pure Himmel rækker Vinen
grøn og sval mod min tørre Mund.

Dulmet ned i Sindet synker Pinen.
falder ulmende blidt i Blund.
og i Aftenklarhed stiger Sangen,
stiger Sangen, der gør mig sund.

Gennem Horisontens røde Dampe
skinner Fyret i Skumringsgus,
trofast som min Moders Køkkenlampe,
naar hun tilsaa før Nat sit Hus.

SEPTEMBERVANDRING

Nu tier Blæsten.
nu tier Regnen.
Septembers Klarhed
er over Egnen.

De pure Farver
imod mig klinger.
den ydre Verden
min Aand bevinger.

Og Skærvens Haardhed
mod Støvehælen
gaar som en Svingkraft
igennem Sjælen.

Jeg hvæsser Tanken
paa Vejens Stene.
Men i min Sorg
er jeg lige ene.

Jeg lytter gerne
til Tingens Tale.
Men Sorgens Brand
kan den ikke svale.

Saa ren i Omrids
og uden Gaade,
saa lys er Verden
og uden Naade.

OKTOBER

Graavejr

Vejen gennem Skoven
hvælver et gyldent Rum.
Løvet, der visner og falder,
giver sit Solskin tilbage.
Vejret er graat og stille.
Uden Suk, uden Klage
segner mod Jorden Somren,
glødende, sorgfuld, stum.

Hastigt mørkner Lyset,
Dagen staar kun paa Klem.
Henover Fjorden slæber
Byger og regntunge Vinde.
Op mod hver svindende Lysning
stirrer Bølgerne blinde.
Blishøns piber bag Sivets
dæmrende, rødlig Bræm.

Ud over Vandet luder
endnu et Lys af Løv,
endnu krummer sig Livet
ulmende under Hælen.
Nærmere bøjer sig Natten,
blæser sit Mørke mod Sjælen.
tættere sværmer om Jorden
Skumringens dirrende Støv.

Solskin

Hvide Dampe stiger
op mod en solet Sky.
Vaarblaa iler Fjorden,
blaa er Engenes Damme.
Vaarligt blomstrer Bellis
under Bakkernes Kamme.
Saadan finder forsinket
Hjertet sit Foraar paany.

Fiskeren kommer med Havtorsk.
Sønnen har skudt en And.
Pigen hænger sin Hyben-
kæde om Halsen paa Lammet.
Søen strømmer mod Stranden.
gyldenrød, silkeflammet.
Skyer som hvide Støtter
staar i det spejlende Vand.

Over de mørknede Brinker
lyser Solfaldet gult.
Aften er som en længe
efterglemt Sommertime.
Flimrende spiller i Fjorden
Stjernernes Fiskestime.
Ligger saa stor en Lykke
endnu i Mørket skjult?

Astrids Bog

EN SANDDRU PIGE

Du har den raske Ungdoms sanddru Tunge.
Sjæl af Krystal! du ved, at alt skal dø,
og Verden er en Verden for de unge.

Hel i din Ømhed, hel i din Foragt,
ugrumset, blank til Bunds! Din klare Ynde
er rank af Sjælens Mod og Morgenpragt.

Du hader, siger du, det grænseløse.
Og ingen Drøm om Evighed fordunkler
den Sol, der jordisk i dit Hjerte funkler.

EN BEDRØVET PIGE

Du ler, som Solen løber gennem Løvet.
Men dybest griber du mig, naar en Skygge
af Tungsind gør dit Ansigt fint bedrøvet.

Jeg vilde tro paa Gud og be ham trække
fra mig hver Lykkerest, jeg har tilbage,
og som en Skærv den til din Rigdom lægge.

Et Sind saa stolt og purt og let at saare!
Jeg tror, du kunde frelse den fortabte
og aabne Himlens Porte med en Taare.

HELT UNG

Lille hvide Psyche,
Barn du rene blide,
endnu staar i Skygge
du ved Eros' Side.

Tænder du din Kærte?
Tøv endnu en Kende!
Det er jo dit Hjerte,
du er ved at tænde.

SKUMRINGSLYS

Med sin Nakke vendt mod Lyset
ligner hun en blond Mulat,
og den klare Stemme vælder
ud af hendes Ansigts Nat.

Skyggefuld min Skæbne synger
for mig som en Nattergal,
væver sammen, mens den synger,
Lys og Mørke, Lyst og Kval.

Helt af hendes Skønhed fyldes
Sjælen, der var tør og tom -
fyldes helt af Tak og Æmhed!
Jeg er i min Helligdom.

KØRETUR

Jeg mærker endnu som en Solskinsplet
det lette Tryk af dit Knæ mod mit.
Pakkede tæt i en Enspændervogn
kørte vi hjem i adstadigt Skridt.

Syvstjernens disede Stjernebob
og det lette Tryk af dit bløde Knæ!
Om os laa Landet milevidt
med Marker og Huse og Folk og Fæ.

Men midt i det gode jyske Land
blev jeg flyttet hen til et himmelsk Sogn
af den søde Varme, det runde Tryk
mod mit Knæ i den skumplende Enspændervogn.

DRØM

Jeg har drømt en Drøm om et Land uden Ve,
hvor jeg atter skal møde dig, skælvende se
din røde Mund, og mit Hjerte skal le.
Jeg vil søge dit Spor i hver Himmelegn,
jeg vil spørge mig for hos hvert Stjernetegn,
til jeg øjner dig fjernt som en lysende Plet
paa de himmelblaa Marker. Du har vandret dig træt.
Og da er det du skal kende mig, rejse dig og smile.
og jeg ser over Himlens titusinde Mile
dine Kinder, min Elskede, begynde at gløde,
da som en Hingst af Solskin jeg danser dig i Møde.

TIL EN UNG MODER

Fryd dig, Æblegren, din Frugt
vugger i den lette Vind,
runder sig og rødmer smukt
som en buttet Barnekind.

Solbær, Solskin, Solsortfløjt,
alting gløder, dufter, gror.
Løfter du den lille højt,
smiler hun og er saa stor.

Af et Pigejertes Ild
sprang en lille Pige til.
Hvem er sødest, skal jeg tro?
I er sødest begge to.

Intet paa den hele Jord
er som Barnet hos sin Mor.
Her er Livets Helligdom,
Haven som vi drømte om.

Barn ved Moders Bryst i Blund,
jeg har ingen bedre Bøn:
bliv saa god og smuk som hun,
der var altid god og skøn.

Duft og Solskin, svale Vind,
luk dem helt i Lykke ind!
Rør dem ikke, Sorg og Men!
Vær velsignet, Æblegren!

MODER OG BARN

Du er saa lille bitte,
men du er det lille Punkt,
der danner et Glimt af Mening,
naar alt er øde og tungt.
Jeg elsker de buttede Arme
og Ben, der begejstret spræller,
du er et Springvand af Glæde,
der altid imod mig vælder.

Hvor du dog finder det komisk,
mit Centimetermaal,
naar Baandet pludselig smutter
ind i den blanke Æske.
Hvor du af Latter sprutter,
den reneste, klareste Latter,
der atter og atter blusser
op som et lystigt Baal.

Naar du i Badekarret
faar fat i din Storetaa,
blier du saa kæk og sikker,
men naar du slipper Taget,
faar du en pudsigt, narret
Mine, som om du laa
midt i Oceanet
og druknede uopdaget.

Jeg synes, de røde Kinder
og Hudens gyldne Skær
gør dig langt mere lækker
end selv den lækreste Frugt.
Jeg er vel som andre Mødre,
jeg synes din knoldede Pande,
jeg synes din skallede Isse,
jeg synes, at alt er smukt.

BØRNEREMSE

Hvor er Jyttes Kalveknæ,
og hvor er Jyttes Bøben?
- Her er Jyttes Kalveknæ,
og her er Jyttes Bøben!

- Hvor er Jyttes Strithaar
og Jyttes Vrølehode?
- Her er Jyttes Strithaar
og Jyttes Vrølehode!

Hvor er Jyttes Trutmave
og Jyttes Maveøje?
- Her er Jyttes Trutmave
og Jyttes Maveøje,

og her er hele Jytte!

NYTAAR

Det var en Nytaarsaften
jeg kom til mit gamle Hus
og fandt det fuldt af Gæster
og Sus og Dus.

Hylende hilste Sværmen
og gjorde en Smule Plads.
Det flød med væltede Stole
og knuste Glas.

Jeg kendte hele Banden,
alle de gamle Gaster,
Angsten, Haabet og Naget,
Lyster og Laster.

Jeg er dog Vært i Huset
og har et Ord at sige.
Jeg raabte: Pøbel, pak jer
ud af mit Rige!

Jeg drev dem paa Dør og saa dem
som blind, der leder blind,
vakle af Sted over Bakken
i den bidende Vind.

Grinende hopper Haabet,
en frodig, væksterlig Kretin,
af Sted som Fører for hele
det dyriske Slæng.

Og efter i hullet Kappe
humper den halte Anger
og hævder med sprukken Stemme
sit Ry som Sanger.

Han gnider med evig Smerte
Mavekatarviolin, en,
og Naget med Kattemiaven
forøger Pinen.

Angsten med rystende Lemmer
danser en Charleston
og vinker Farvel og paa Gensyn
med vissen Haand.

Renselse, Ro i Sjælen!
Endelig er den borte,
hele den hospitalske
og halvgale Horde.

De sidste Rygge dukker
ned under Bakkekammen.
Blæsten og Sneen og Mørket
opsluger Skammen.

Jeg ser mig om i Stuen -
besudlet hver eneste Krog.
Men nu forstummer Støjen
af Tiggernes Tog.

Forbi er Paniken og Festen -
hellere ren og rolig
Herre over sin Skæbne
i en ødelagt Bolig.

Jeg er igen alene,
alene, hvor jeg har hjemme.

Der er ikke mer at haabe
og intet at glemme.

Men som jeg drejed paa Hælen,
saa jeg, jeg ikke var ene.
Der sad et Barn i Stuen
og leged med farvede Stene.

Og før jeg fik spurgt den lille
om Navn, og hvor har du hjemme,
saa hun frimodigt paa mig
og sagde med myndig Stemme:

Jeg er dit Haab for Astrid.
Forundret stod jeg og saa
Barnet smile imod mig
med Øjne mørkeblaa.

(Det er, saa længe jeg lever,
min første og sidste Bøn,
at Astrid altid maa være
lykkelig, god og skøn.)

Fordybet i Legens Alvor
ænsede Barnet mig næppe
for alle de brogede Brikker,
der blev til et straalende Tæppe.

Jeg tog det i mine Arme -
det borer i Nakken mig begge
de buttede Næver, der krammer
Sten, som det ikke vil lægge.

- Vær du Blomsten i Skarnet,
raabte jeg, bad jeg Barnet,
vær du mig Lysets Kilde,
løb ikke bort, Barnlille!

DRØMMESOL

Erindringens blege Syner
mod mig i Mørket gaar.
Det er som kan jeg fornemme
en Genklang af din Stemme
og skimte en Glans af dit Haar.

Dunkelt blaffer Mindet,
har dog et Genskær af Liv.
Dunklere flakker den Skygge,
der kastes af uskabt Lykke,
som aldrig skal høre et: Bliv!

Timer, vi ikke skal leve,
flagrer i Nattens Vind.
Dage, der aldrig skal fødes
- et Liv mere dødt end de dødes -
leger i Maanens Skin.

Det pusler omkring mig af Smaafolk,
der aldrig skal faa en Mor.
Jeg hører i Haven en Latter,
det er vor yngste Datter,
der tumler med sin Bror.

Sol falder ind i Stuen
over din Vindusstol.
Jeg bøjer mig over din Pande -
nu lyser i Drømmens Lande
Uvirkelighedens Sol.

BREV FRA PARIS

De tøvede saa længe med at komme,
skønt Træerne stod svulmende og grønne.
Men Boulevarderne laa halvvejs tomme,
fra Jorden steg en Klamhed som fra Brønde.

Da brast en Aften Laaget over Byen.
Mod Øst stod Himlen hvid og gennemstralet.
Og som et dybblaat Fjeld mod Vest sank Skyen,
i rødblaa Røg forbrændte Himmelblaaet.

En dyster Skønhed, Lys og Mørke blandet,
en Krig af Farver i det vilde Hvælv,
og over Skyens Mulm, paa Mørket strandet,
en blodrød Sol, en Himmelkval - Dem selv!

Sover De ind i en saa oprørt Smerte,
saaret af Tidens nytteløse Spild?
Blev i det øde Oslo Deres Hjerte
til en saa blodig og fortvivlet Ild?

Saa klar er Himlen. Sover De nu godt?
Der aander Havblik over Stjernestrømme.
Dejligt i Nattens pure Dyb af blaat
funkler det hvide Skær af Deres Drømme.

Og næste Dag gik De straalende op over myldrende
Gader,
over den grønne Seine og Kajens Boghøker-Stader.

De lyste paa Parken, hvor hundrede hvide Legetøjs-
skibe
sejlede under Fontænen Vandstøv og Regnbu stripe -
paa Børn med brogede Bolde og Herrer med høje Hatte,
Valgplakater, Kastanjer, Duer og Vindueskatte -
paa Tiggeren, der viste sin frygteligt røde Læg,
svullen af Edder, en Krukke med Gift, ved Domkirkens
Væg!

Alting lyste De paa uden Forskel - guddommelig glad
favned De Kimmingen rundt hele den vældige Stad.

- - Mod Dem har jeg stirret fra Finlands fyrrebevoksede
Skær,
gennem Høst-Em og Røg af Benzin mellem Tiergar-
tens regnvaade Trær.

Fra Tatarernes skyhøje Fæstning ved Nisjni Novgorod
har jeg set Deres Farver gløde i Volga ved Fjeldets Fod.
Kom jeg igen til Danmark, saa jeg Dem mod mig smile
lyst som en Leg af Sol og Musvit i blomstrende Pile . . .
Men tit var mit Øje lukket i Lede ved Tingenes Dans,
fordi jeg var altfor blendet af Deres forvirrende Glans.

Jeg vil befri mig, tænkte jeg, befri mig uden at slippe,
aabne mig uden at glemme - paa én Gang Hav og
Klippe!

Aldrig skal min Kærlighed stænge i Kval sig inde,
aldrig mørkne og stivne, men skinne og atter skinne,
aabne som Boulevarden sin Favn mod Menneske-
vrimlen,
række som Eiffeltaarnet sin Jerndrøm ind i Himlen!
Eet Liv er ikke nok, nej tusind Liv vil jeg eje
og følge bestandig min Elskede paa hendes funklende
Veje -

se hendes Skønhed lyse paa nye Byer og Gader
som nu paa den grønne Seine og Kajens Boghøker-
Stader.

AFSKED MED POESIEN

Bagved dunkle Stammer segner
som en solrød Ørkenstrimmel
Dagen mellem hvide Marker
og en havgrøn Vinterhimmel.
Snart i Vest vil ene skinne
stor og stille Elskovsstjernen
som et Minde.

Natten gaar, og mellem nøgne
Grene Mælkevejen hænger.
Sorgens Kværn og Haabets Brynde
kværner, brænder ikke længer.
Henad Isen Sneen fejer,
ensomt Blæsten, Sneen, Hjertet
sammen leger.

Blev jeg ensom, blev jeg øde
som et Hus, der ingen huser?
Nej, i Natten, Frosten, Stormen
dulgt din Ømhed mod mig suser.
Kildevæld af Jorden springer.
Fugletoner! Sjælen løfter
sine Vinger.

Det er dig, der mod mig synger
i hvert Foraars Fuglerøster.
Af din Skønhed funkler Græsset,
Ny og Næ er dine Bryster.

Altid Pige, Elskelige,
vil jeg vandre ren og rolig
i dit Rige.

Gerne var jeg gaaet med dig
under solskinsgrønne Bøge,
havde lyttet under Maanen
til en magisk Sang af Gøge.
Nu i Vinternatten taler
jeg med Drømme. Drømmegøge
om mig galer.

Men jeg vender mig fra Sangen.
skønt jeg rækker mine Hænder
ud mod Dagen, der er svunden.
Se, i Øst imod mig sender
allerede Morgengryet
sine Straaler, Dagen øget
og fornyet.

Har jeg mødt dit Lys med Mørke?
Men der laa vel inderst inde
i mit Afsind gemt en Sommer.
Mod dig lyser jeg, Veninde.
Hvad af Sorg min Sang har rummet,
skal du glemme, nu din Sanger
er forstummet.

Henimod Klarhed

BISKOPPEN

Der var en islandsk Biskop
og vældig Salmeskjald,
der faldt i Tungsind og tabte
den Evne, der var hans Kald.

Han gik i Stumhed forstenet -
saa var det en Morgenstund
han hængte Skinker til Røgning
op! op! Da løstes hans Mund.

Op! op! den gamle raabte,
igen min Sjæl til Sang!
For Sejr i Herrens Krige
op! op! endnu engang!

KATOST

Det pusler ved Grøftekanten -
en Hankat paa Gravens Rand
lister imellem Knopurt,
Regnfang og Kællingetand,
Malurt, der graaner grønligt,
og Perikum, skinnende gul -
men hvorfor lusker Katten
saa inderlig lumsk og ful?

Myggesværme blafrer
i Læ af en Pilerad,
og Svalen bolttrer sig henrykt
midt i sin egen Mad.
Saaledes leves bevinget
i Salighedens Luft -
Retterne flyver omkring en
ud over al Fornuft.

Lifligt svirrer Lærkens
lille Propel af Sang,
og Mejemaskinen klaprer
lykkeligt Dagen lang.
Sol og Skyer sejler
henover Korn og Bakker,
som Sorg og Glæde sejler
over et Sind, der takker.

Forjættende fin er Høsten,
bedaaende som en Vaar.

Det er som hver Dag i Aaret
begynder et nyskabt Aar.
Hovenes By mod Himlen,
hvor Paradisgod og gylden!
- - Men hvad vil den gamle Synder,
der lister derhenne ved Hylden?

Jeg ser, han skuler til mig -
var man nu dyreklog
og kunde læse i Katten
som i en Dyrebog!
Er han mon en af Markens
gigantiske Helteskjæle?
Eller et skælvende Hjerte.
blot uden Menneskemæle?

Hvad rører sig i Missen -
hvilke Barndoms minder?
Drømmer han om sin Moder,
der nu i Himlen spinder?
Jeg synes, han ser saa løjerlig
skummel og ædel ud.
Han gaar vel ikke i Stilhed
og falder tilbage paa Gud?

Nej, Lærken det er Guds eget
Barn i hans Sommerdag,
og Svalen det er en Svinger,
i hvem han har Velbehag.
- - Er han paa Rov, den gamle?
Endnu er der Flamme i Pelsen,
og selvom Skabet gnaver,
har man en Rest af Helsen.

Nu runder han Burrebusken,
hvor Mejerne vrimler - hu! -

med lange, spøgelsestynde
Ben — et Mylder af Gru!
Røde Midder hænger
som Laksegl paa Benenes Led,
og Mejerne, deres Værter,
vugger dem op og ned.

Det er jo Helvede! Angster
og Ondskab, der kribler og fimrer.
Og hvilke Laster er det,
der med paa Benene vimrer?
Tydeligt nok har Satan
haft Fingeren med i Spillet,
dengang Skabelsens Under
blev i Evighed villet.

Men først ved en Katost endte
Katten sin Solskinstur,
og hør nu, hvad ved Planten
gjorde den gamle Filur!
Han rejste sig, strakte sig, greb saa -
idet han blinkede flabet -
en Blomst med begge Poter
og stak den hurtigt i Gabet!

Æder han Liljer og Roser?
Er han den rene Aand,
forløst allerede i Kødet
fra alle jordiske Baand?
Nej, men for Katte er Katost
højlig afrodisisk.
Og pludselig forekom mig
Katten næsten parisisk.

Eller berlinsk - en Aften
i Hvirvlen ved Kurfürstendamm.

Oh! naar de søde Synder
ebber - det *er* en Skam!
Katten rejser Halen
og svinger galant med Hatten,
og under Lysreklamer
fordufter endelig Katten.

Selv blier man gammel og mister
Tænder, Haab og Haar.
Travlt har Tiden og Klokken -
Fortabelsen forestaar.
Da kan det hænde, man gribes
en Smule af Hysteri
midt i sin Goethemodne,
høstlige Harmoni.

Rugen nikker og suser,
suser med Millioner
bøjede Aks, der i samme
Ilinger broderligt toner.
Negene læner sig troligt
sammen i Hov ved Hov,
lydigt følger Kornet
sin vise og skønne Lov.

I Hovens dunkle Hule,
Negenes gyldne Hus,
vilde jeg gerne skjule
mig selv som en lille Mus,
gemme mig godt derinde
som Barn paa Moders Skød.
Er det Grav eller Vugge?
Tak for Liv og for Død.

FISKERTØSEN

Paa Fænø Strand har min Moder rendt
omkap med de andre Fiskerunger.
Hun lærte at sy og brodere Tunger,
og saa blev hun gift med en Handelsbetjent.
Og Sønnen kom i den sorte Skole
og blev Skribent.

o | s |
Jeg tænker tit paa den lille Tøs
med sorte Lokker og sød at skue!
I Doktor Seligmanns Dagligstue
synd hun og klipper paa Livet løs.
En venlig Jøde med Lægehænder
og Blik for Mennesker, Blik for Stjerner!
Naar Nyet tænder
sit Trolddomslys over Middelfart,
saa drejer Doktoren Kikkertrøret
mod Maaneranden og Stjernesløret.

Og Moder sidder saa fin og sart
med flinke Fingre og synd paa Tøjet.
Og Drømmestjerner staar tændt i Øjet,
og alle Tanker de blier saa ømme
i Aftnens Fred.
Da har jeg dæmret i hendes Drømme
som Mulighed.

Hun retter sin tykke Fletning,
og Kinderne brænder af Rødme,

for naar hun er færdig med Kjolen,
skal hun atter møde ved Molen
den kønne Kommiss med det blonde Skæg
fra Andersens store Forretning.
Nu mangler der kun et eneste Læg,
og Aftnen er lutter Sødme.

Hun blev en halvgammel, udslidt Kone
med tandløs Mund.
Mig har hun drømt om i Lykkens Time
og Dødens Stund.

I Feberdøsen var det min Fremtid,
hun fabled om.
Det var om mig, hun i Angest raabte,
da Døden kom.

Din Pigeskønhed og dine Drømme
blev trampet ned.
Men Hjertet kunde de ikke tømme
for Kærlighed.

FERIEBARN

Jeg kom et Aar som Feriebarn
ud til min Onkel paa Landet.
Det var de plastiske Barneaar,
da Aandens Form blier dannet.
Humlehaven - staar den endnu,
og blomstrer Syrener i Gærdet?
Luder endnu den hule Pil
over Kæret?

Jeg husker Stadsstuens Æbleduft
- Stuen, som ingen brugte.
Æblerne laa paa Avispapir,
det er som jeg endnu kan lugte
en stiv Aroma af Sødme og Død.
Men inde i Opholdsstuen
sad Bedstemor for det lange Bord
og læste „*Revuen*“.

Forlængst var hun gaaet paa Aftægt, og nu
hersede hun som en Pave
med Tante, der slæbte forhutlet og sur,
mager med mægtig Mave.
Fluer surrer i Vinduets Karm
og drukner i Kruset paa Bordet.
Bedste læser om Hertugens Hævn
og Syv dobbeltmordet.

Granskov og Grusgrav med farvet Sand
staar mig saa klart for Mindet.

Solen skinner, og Græshoppesang
hidser og døver Sindet.
Sammenblandet med Solen lød
Græshoppevioliner,
mens jeg tabte min Uskyld til
mine Kusiner.

Endnu er Vejen til Onkels Hus
ligesom selve *Vejen*,
mere end nogen anden Vej
virkelig og min egen.
Endnu lever med Edderkopspind
og dryssende, røde Naale
Skoven dybt i en Sjælenat,
jeg ikke kan maale.

Aldrig er Dagen saa stor og lys
og staar saa forunderlig stille,
som da jeg hørte ved Skovens Rand
Græshoppekoret spille.
Sært: saa længe man vokser, har
Tiden en Evighed.
Først naar man selv er standset, gaar
Tiden i Skred.

MUNKENE OG HOMER

I grønne Havegange
de sorte Prælater skred
med Breviaret i Haanden
mumlende op og ned.

Løb vi paa Legepladsen,
stod de bag Vindu og Væg
med Øjne som lurende Buskmænd
midt i et Krat af Skæg.

Skoletimernes Ørken!
krummede over en Pult
sad vi med tomme Øjne,
mens Sjælen skreg af Sult.

Lyttende Barnehoder
løb fulde af Vanvid og Præk.
Larver var vi, som Hvepse
fyldte med deres Æg.

Hver Morgen i første Time
bad vi en Bøn paa Latin.
Udenfor tonede Verden
gylden og forarsfin.

Ved Morgenmessen saa jeg
over en Bønnebøg
et Glimt af den udvalgte Pige
i Kirkens fjerneste Krog.

Lyste hun altfor yndig
over den knælende Flok
af Piger fra Nonneskolen,
gik Hjertet rent amok.

Atter ind til den evige,
dræbende graa Grammatik!
I Øret kimer og kimer
en trækfuglefjern Musik.

Med begge Hænder fulde
af Tudser og Tarme i Sprit
forklarer Pater Breitung
Guds Visdom Skridt for Skridt.

Reddet er Adam og Eva
og Aberne bankerot,
Skaberen rekonstrueret
og alt er saare godt.

Hertil nikker vi Amen,
og Pateren skinner tilfreds
over en femtenaars Skare
af visne smaa Mænd paa tres.

Græsk! En rystende Olding
skanderer i hoppende Takt
homeriske Heksametre
- og blaa bliver Stuen af Pragt!

Brusende blaat gaar Havet,
og blaat er det blæsende Rum.
Funklende Afrodite
staar i det gnistrende Skum.

Mod Øen af Middelalder
og Mørket, vi mugnede i,

skyllede Hellas din frie,
straalende Havharmonie.

Det gik mig som Gys i Sjælen,
som brede Striber af Lys.
Det var som et eneste vældigt,
befriende Skabelsesnys.

Jeg glemte det aldrig siden,
og Kors og Tornekrans
blegnede og blev borte
i den homeriske Glans.

CHRISTEN OTTO

Løbehjulet, du bad mig om,
sidste Gang vi var ude at gaa!
Sommerdagen, der ikke kom!
Tit endnu maa jeg tænke paa
Løbehjulet, du aldrig fik,
og dit ivrige Barneblik.

Grave i Sandet, tumle sig træt,
følge paa Ruden Regnens Stænk!
„Se, de sidder som Mænd paa en Bænk!“
sa du om Flammerne paa en Briket.
Ture paa Laagen, Tegnekridt,
kort var Livet, men var det lidt?

Selv en Bane saa altfor snar
fylder dog helt sin Skæbnetid,
var til Fulde, saa længe den var!
Lys som en Solplet, blond og blid,
drog du omkring dig din egen Ring,
havde din Verden, fuld af Ting.

Gerne tar jeg, saa tit du vil,
Christen Otto, din Barnehaand,
leger med dig, der ikke er til.
Sammen som før ved Roskilde Fjord
leger vi, ens i Alder og Aand,
uden Savn i den sorte Jord.

DET EVIGE TOMME

Er der ved Randen af Aanden
et Ginnungagap,
hvor Tillid, Haab og Lykke
styrter ud i det Tomme
og alt er Tab?

En Afgrund, hvor alle Skibe
drejer Masterne ned
og i afsindig Rædsel
fordamper i den totale
Intethed?

Nej, jeg vil tro, at Aandens
Verden er grænseløs.
Angsten for det Tomme
er kun et Blendværk, sprunget
af Aandens Døs.

Slemme hvis et Luftsyn gøgler
Paradiset nær,
værre dog hvis det Tomme
lusker ind i Hjertet
sit Dødsbegær.

Hvorhen jeg ser, er Fylde,
Stjerner i Tusindtal.
Hvorhen jeg skabende vender
mig med Øjne og Hænder,
lyder et Kald.

Ud til de fjerneste Sole.
ind i det mindste Fnug
hører jeg Skabelsen suse
som et eneste vældigt
Fødselssuk.

MORGENSANG

De tyste Sværme af Atomer,
vor Verdens allermindste Gnomer.
bereder Liv og Lys.
Vi stirrede mod Død og Kulde
og finder alle Himle fulde
af Fødsels-gys.

I skønne Danse Rummets Dværge
som flinke Mus, der avler Bjerge.
fremtryller alle Ting.
Saa fint og ordentligt de træder,
og Sol og Jord i lette Kæder
gaar med omkring.

Som Kloder slutter sig til Kloder.
skal Broder finde Vej til Broder
paa Jordens Stjernefug.
Da er det værd at se mod Gryet
og mod en Dag, der ler fornyet
i Sol og Dug.

VED THØGER LARSENS DØD

Der hænger vel i dit Kontor
endnu et Spor af Piberøg,
men du er gaaet fra dit Bord,
fra Pibebræt og Skrivetøj.

Der glimrer vel en Stribe Sol
paa Ryggene i din Reol
og skinner paa din tomme Stol.
Men du er blind for Savn og Sol.

Og tog dog i dit Hjerte ind
saa ømt og heftigt Solens Skin,
som dobbelt grøn af Solen tændt
en Tue blusser paa en Skrænt.

Men du, der sank i Dødens Gys,
var kendt med Mørke som med Lys -
den bitre Graad, der stivner stum
som i et øde, øde Rum.

Hvor lyser Maanen frodigvarm
og yppig som et Kvindebryst,
hvor grufuldt øde, dødsensarm
med sin forrevne Kraterkyst.

Gaar alting tabt? Gaar intet tabt?
Spørg Maanens Tegn paa Liv og Død.

det Tegn, hvori hver Drøm er skabt.
Medusas Skjold, Madonnas Skød!

I Krogen i din Korridor
staar, Thøger, nu dit Kikkertrør
og ser mod ingen fremmed Jord
og ingen Soles Stjerneslør.

Hvor ofte har du svimmel fulgt,
hvad Pragt i Rummet funkled dulgt.
I Stjernens lovbestemte Gang
blev *Lys* og *Ting* og *Tal* til Sang.

„Af Orden skabt er Kunstens Grund
og Universets Fundament“.
Et Ord af Keplers egen Mund
og et, hvorpaa en Aand er kendt!

Men alt for dig var ikke sagt
med Digts og Videns Dobbeltsol.
Du søgte mod en større Magt.
en Sjæl i alt, en kosmisk Pol.

Der lyste mod dig i hvert Straa
og alle Himles Straaleblaa,
i Stjernen og det mindste Kryb
af Kraft og Sjæl et bundløst Dyb.

Og fo'r i Tid og Rum du vidt,
din Længsel drog dig altid hjem
til Fjorden, hvor de første Skridt
ved Moders Haand du trimled frem.

En Lykke, ingen Alder sled,
bandt dig til Hjemmet med et Baand

af Barndoms lyse Evighed -
halvt Husmand og halvt Verdensaand!

Mens Mælkebøtte staar i Frø.
og hvid er Kirsebær og Røn,
i Danmarks Maj du maatte dø.
O Jyllands Jord, tag mod din Søn!

MØDE PAA RAADHUSPLADSEN

Til Tom Kristensen.

I begge Mundens Vige stod lidt Fraade,
som om han bed i et usynligt Bidsel.
Det var paa Raadhuspladsen midt i Myldret
jeg atter mødte dette Mørkets Gidsel.

Jeg tænker, Natten truer ham og siger:
Din Drøm har svigtet, derfor skal du dø!
Og midt i Solen, midt i al Trafiken
kæmper han paa sin egen Helved-Sø.

Han gaar og bider i den gale Gaade:
at Ro er Død, og Uro sprænger alt.
En Flod og Ebbe suger ham i Brystet,
en Malstrøm af en Drøm, der steg og faldt.

Den Ro, der lokker, blier en Døs, en Tomhed -
han stivner i det pure, tomme Blaa!
Omkring ham blier Alverden til et Urværk,
der sløvt, affældigt dikker sig istaa.

Saa tar Pendulet Fart paany og svinger
som Hjulet paa en Helvedesmaskine.
Hans Uro eksploderer som en Bombe
med Jern af Vrede, Ild af Angst og Pine.

Vi hilser, veksler et Par Ord . . . Jeg tænker:
Varulven, drøb den, og lad Solen skinne!
Der er jo Tempo selv i Tankens Hvile,
og der er Ro i Stormen inderst inde.

TIL EN PH LAMPE

Det Lys, der skaber
alt, vi ser,
find mig saa fint
et Skaberler.

Hvad er den grove
Ordmusik
mod Låmpens lysende
Logik?

Se paa en graa
Decemberdag
i en PH

den gamle Pagt
af Aand og Lys
fornyes.

REFERAT AF EN DRØM

Jeg drømte, at der stod en Havebænk i Skyggen og længtes efter en eneste Gang at blive flyttet over i Solen.

Saa drømte jeg, at der var en Trappesten mod Nord. som længtes efter, at der blot én Gang skulde komme en Kat og sætte sig paa den som paa Stenene mod Syd.

Saa drømte jeg, at der var en Skovl, som hver Aften blev sat ned i Kælderen, og som længtes efter, at Havemanden skulde glemme den, saa den kunde faa Natten og Stjernerne at se.

ORD AF HERAKLIT

Af megen Lærdom, mange Bøger
blev Resultatet tit en Nar.
Hvad nytter Øje, nytter Øre.
naar man i Hjertet er Barbar.
Sin hele Visdom øser Taaben
af sine Sansers Glans og Støj.
Med Næsen kun han vilde tænke,
hvis alle Ting gik op i Røg.

Forborgen Skønhed er den bedste.
Naturen leger gerne Skjul.
Og det er svært at se den Orden.
der driver hele Verdens Hjul.
Om hver en Gade af du skridter.
og om du gaar fra Fund til Fund,
du finder ikke Sjælens Grænser,
dertil har den for dyb en Bund.

I Æterhimlen leger Guden
med Dag og Nat, med Lys og Skarn.
Han rejser, vælter sine Klodser
og er en Kunstner, er et Barn.
At se med samme rene Øjne
som var du selv en Gud, der saa,
frimodig være med i Legen -
hvad mere kan den vise naa?

I Slam og Mørke ned du synker,
er selv du sumpet, kold og blind.
Men er du Ild, da skal du stige -
din Skæbne er dit eget Sind.
Naar Streng og Skaft i modsat Spænding
forenes af en fælles Tvang,
først da fra Buen flyver Pilen,
fra Lyren først den skønne Klang!

OSLO

Men der var andet end just en Pige,
der bandt mit Hjerte til Oslo By.
Bag Vintergraaheden saa jeg stige
et Væld af Farver, en Purpursky.

Det spøger i den af Malerier
og glimter blegt af et glemt Geni,
og stærke Røster og Melodier
som Aandevæsner er med deri.

Paa disse Kyster, saa nordenfjeldske
for os fra Kattegats lave Øer,
fandt vi dog mere end nok at elske,
fandt vi et Venskab, der ikke dør.

Der fænger Gnist i vor egen Evne
af Foraarsilden hos Wergeland,
vi gløder med, naar I holder Stævne
i vældigt Brus af, hvad Norge kan.

I denne By „med de fire Stræder“,
og som hver Vandrer „tar Mærker av“,
har ogsaa Danske haft dybe Glæder
og Danske æret med Sorg en Grav.

Ja, dette Oslo saa vinterøde
bag Masken dølger et Aandens Vejr -
er fuldt af levende, fuldt af døde,
af Blomster, Faner, af Kors og Sværd!

Vi ved en Smule om Bonden, Lodsens,
om Sildestæng og om Søndens storm,
om Vinterhavet og Nyperosen
og Fattigfinhed i Uniform.

For Kunsten bragte os hele Landet,
hvor Graasten brydes af mager Mark -
hvor gravlangt Mørke, af Syner randet,
i Dybet gemmer en Pagtens Ark.

Det er som havde vi engang boet
i Fossens Dur ved en grønklædt Vig,
i Morgengryet paa Fiske roet
og sanket Æg under Søfuglskrig.

En Bog, et Billed sank ned i Sindet
og blev til Blod af vort eget Jeg,
forenet med os saa tæt som Mindet
om Moders Sykurv, vor Skolevej.

Den første Trik kører op til Frogner,
det dæmrer blegt over Karl Johan.
I Sjælens Verden, mens Byen vaagner,
staar tændt en stærkere Morgenbrand.

Den gamle Kærlighed luer atter
til dette Land, af hvis Væld jeg drak.
O Norges Aand, Fantasiens Datter,
du stolte Sværnerske tag min Tak!

MIT SKIB ER LADET MED

Til Kai Klitgaard.

De Døgn, som Sømanden taber
ved at rejse mod Vest,
mon de sporløst forsvinder
i Havets Taage og Blæst?
Eller synker de som en Gave
ned til de Mænd, som driver druknede
om paa de store Have?

Og mine Jule- og Nytaars-
kæferter - kom de paa Stald
mellem de gamle Kæmper
i Odins Gildehal?
Morild nede og Elmsild oppe
blusser vildt om mit Hjertes duvende
Køl og Mastetoppe.

Fisken, vi har lastet
ovre i Tokio,
er den spist og forvandlet
til hundred Procents Argot -
gaar de skønne og gyldenblanke
Fisk paa Broadway som Amerikanere?
En Fortabelsens Tanke!

Saadan spørger du, Broder,
og kræver vel intet Svar.
Stjerneskedene flyver

som Gnister fra Guds Cigar -
og du selv er en saadan Flamme,
gnistrende over Sindets mystiske
Bølgekamme . . .

Aldrig saa vi hinanden,
Ven, og dog mødes vi.
Sagen er, at Skibet
er ladet med Poesi.
Stjerneveje og Jordomsejling.
Verdenshavene, Kontinenterne
er en Aandens Spejling.

Kender du *Slangestjernen* -
koralrød og gyldengrøn
gaar den i Dybets Mørke
funklende drømmeskøn,
som i det Ubevidstes Afgrund
Digtet vandrer selvlysende
over Sjælens Havbund.

Havdybets skimrende Rokker,
Stjernernes logiske Lys -
midt i det grænseløse
sejler vi uden Gys,
selvom den lerblaa *Ran* fra Bunden
raaber til os med vore druknede
Brødre som Mad i Munden.

Griber med Dødningkloen
Ran om Skibets Ror,
har vi til Døds gudinden
et sidste kraftigt Ord:
- Leve er ikke nødvendigt, men sejle! . . .
Da skal den lerblaa faa et Par syngende
Mænd mellem sine Negle.

Uttenreitter og andre
Venner herhjemmefra
hilser dig, anden Styrmand
paa S/S St. Ursula!
Brevet, du kastede ud paa Søen,
fik jeg rigtigt bragt af den magiske
Fisk til Fabeløen.

DRØMMEMINDE

Jeg drømte, at jeg var i Selskab. Huset
var som beruset
af Klingen, Latter, Sang og munter Tale.
I alle Sale
Trængsel og Larm og Lys!
Paa eengang siver
gennem Festens Mylder
et Kuldegys.

Det var den store Digter og Fortryller,
vi alles Midtpunkt, Festens Giver,
der rejste sig. Jeg saa
hans Ansigt gløde,
det tunge, vise, faunisk røde
med Pandeknuder, Øjne blakket blaa
som Odderøjne!
Og han virrer
med dette kolossale Hoved, stirrer
fremfor sig, taler, alle tier:

„Nu kalder det. Giv mig lidt mer at drikke.
Jeg skal derud, derned, men jeg vil ikke.“

Da vidste jeg, at han forlængst var død.
Jeg vaagnede i Sved,
og endnu lød
med Gravens Gru: „Jeg skal derud, derned!“

PAA VOLGA

Gennem Aftenrøden
mægtig Volga skrider
under røde Klipper
som en Flod af Blod.
Mellem sorte Pramme,
lastet tungt med Tømmer,
glider vores Damper
bort fra Novgorod. -
Syngende vi sejler
gennem Blod og Brand
ind i Tjeremissers
og Mordviners Land.

Bort i Skumring blaaner
Kajer og Kirkebyer,
annanasformede Kupler
og Søvløg i Spiral,
Mænd, der slæbte Byrder
op ad lerede Skrænter
og sov paa Dækket af Pramme
som Sindbad paa sin Hval.

Nede i Bunden af Skibet
ligger i stentung Dvale
tværs over Jernbaneskinner
Landstryger og Musjik,
men i Kahytten i Stavnen,

Dampskibets fine Ende,
flokkes en broget Skare
lokket af Sang og Musik.

Midt i Klyngen sidder
en fjortenaars Knægt ved Klaveret
og synger med gjaldende Stemme
udad den aabne Dør.
Jeg spør ham, hvad han hedder.
„Sologub.“ - „Hvor har du hjemme?“
„Ingensteds.“ - „Og du sover?“
„Der hvor Jorden er tør.“

Baaret af kraftige Struber
lyder fra Stavnen af Skibet
Visen om Stenka Rasin,
Røver og Folkehelt.
Endnu paa Volga spøger
Skyggen af Tsarens Fjende,
der hentede sig en Prinsesse
i Perserkongens Telt.

Husker du Kysset, Stenka,
da du paa Silkehynder
hørte dit oprørske Mandskab
paa Dækket raabe dit Navn?
„Staa os til Regnskab, Stenka,
glemt har du Broderskabet,
Blodet, Hadet og Hævnen
i Perserpigens Favn!“

Gennem Flokken skred han
og i Stævnen stod,
kasted sit Hjertes Hjerte
ud i den drivende Flod.

Syngende vi sejler
i den lyse Nat.
Stenka Rasins Skygge
staar ved Skibets Rat.

RELIGION

Man raaber paa, at vi skal vende
tilbage til de gamles Tro,
saa vil den vidtberømte Uro
forvandles til velsignet Ro.

Jeg følger gerne med tilbage -
men *helt tilbage!* er mit Skøn.
Det kristne er mig for moderne.
Jeg søger selve Troens Brønd:

En Urtro, alle Drømmes Kilde,
hvoraf hver Gud og Dæmon sprang -
det Ildsekund, da Guden skabes
af Stormen i et Hjertes Trang.

En Gud er, hvad en Ting betyder.
Vær sløv, og der er ingen Gud.
Men se og elsk, saa springer Guden
som Sol og Lyn af Tingen ud.

HJEMME

Jeg vil lede efter et ensomt Træ
og lære det godt at kende,
og det skal sige, saa ofte vi ses:
Hvor har du været henne?

Sige: det var da godt, du kom,
det var dejligt at høre din Stemme . . .
Saa vil jeg smile og sætte mig ned
og lade, som jeg er hjemme.

Der maa vel findes en Busk eller Sten,
der ikke kan bruges til andet.
Den vil jeg bo hos og ha til Ven
og leve længe i Landet.

OLUF HUNGER

Hvert Aar et Uaar! Ingenting vil gro.
Først brændes Kornet op af Solens Glo.
saa drukner Skybrud, Springflod, Havets Salt
de sidste skrantne Aks og dræber alt.
Og jeg er Kongen, i hvis Høvdinglykke
det hele Folk skal trives, bo og bygge!

De sejler rundt i gamle, møre Pramme
og plukker Aks paa Marker, der er Damme!
Fyns Land og Sjælland, Jyllands mørke Banker,
det er den samme Sultedød, man sanker!
Og hvor jeg gemmer mig for Folkets Tunger,
lyder den samme Sang om Oluf Hunger:

„Vi har en Konge, det er sandt, men hvilken?
Kom frit og lad os se dig, Kong Skabilken!
Det er din Magt, der holder Landet oppe,
og det er dig, der fylder Kornets Toppe!
Du Stodderkonge med den visne Arm,
der gjorde Marken gold og Engen arm!“

Jeg har dog aldrig villet alt det Onde,
som jeg har gjort! Hvor gerne, hvis jeg kunde,
saa jeg igen engang de unge Kvinder,
der visner stumme hen med støvgraa Kinder,
danse i Engene, de søde Unger,
og synge Hyldestvers til Oluf Hunger!

Hvis ogsaa hun, jeg elsker mest, vil støde
min Haand tilbage, lad mig da forgaa!
Er jeg en Halmvisk, som man tramper paa?
Nej, helre vil jeg leve hos de døde!
Der er vel Fred at finde, skal jeg tro,
en Nobelhed i Dødens stive Ro!

Men dør jeg, er Forbandelsen da omme?
Nej, Paradis vil mørkne ved mit Komme,
og Himmerigs Serafer og Keruber
vil miste Tonen i de strakte Struber.
Der gaar et Dødssuk gennem Himlens Haller,
og Græsset blegner, hvor min Skygge falder.

Jeg sidder her og rager med min Pind
i Arnens Aske, sørgeligt alene.
Kan selv man rejse Lykken i sit Sind?
Det er saa svært at komme paa det rene,
om man er Skyld i, hvad man har forvoldt.
Det regner gennem Taget. Her er koldt.

BLOMSTERVISE

Hvad er ikke faldet,
hvert et Blad!
Drøm og Haab og Længsel
fugtes ad.

Men da Blomsten stod der
ribbet bar,
saa man Frugten moden,
rund og klar.

Moden til at sprede
sine Frø
og af Hjertet rede
til at dø.

DET FÆLLES

Helt alene, kun mig selv.
Jeg er glad alligevel.

Lad det bare gøre ondt!
Renlig Smerte, det er sundt.

Ligge stille som en Sten,
blive haard og blive een -

ikke opløst, altfor øm,
nedbrudt af en Lykkedrøm,

men forsigtig, næsten død,
til jeg faar det næste Stød,

til den næste Smerte slaar
sine Kløer i mit Haar.

Søvn og Smerte, Ensomhed,
kom og giv mig jeres Fred.

—
Stig kun ned i Ensomhed,
maaske kommer du - hvem ved -

gennem Ensomhedens Port
ud til noget frit og stort,

og *det fælles* - store Fund! -
laa paa Ensomhedens Bund.

Under Uvejret

REKLAMESKIBET

Skibet stævner ind
i den skumrende Havn.
Megafonen brøler en Hilsen til Byen,
de elektriske Projektører
kaster deres femfligede Straale
lige til Vejrs som en Komethale
og tegner med Ildskrift paa Skyerne:

KØB EN FORDBIL

Og nu er Skibet
en eneste funklende Illumination,
Flyverne beskyder det med bengalske Bomber,
Skorstenen, der har Form som en Tuborgflaske,
og de bemalede Sider med deres kæmpemæssige Figu-
rer og Bogstaver som en fantastisk Camouflage,
Kodakpigen, Johnnie Walker o. s. v.
veksler i blendende Farver,
der spejler sig i Søen,
saa Skibet ligger snart i en grøn Afgrund.
snart i en Ild af gule, spillende Luer,
snart i en Bloddam.

Og hvad findes ikke om Bord?
Her er Udstillinger af Billed- og Kogekunst,
fransk Køkken og Kubisme og kemisk Madlavning,
her er den sociale Udstilling, der viser Samfundet i
Længdesnit.

fra Proletaren, der ædes op af Lus i en Skarnkasse
til Millionærens Luksus-WC.

Her er kosmetiske Kliniker og Selvmordskontorer,
hvor fortvivlede Mennesker kan søge Hjælp mod Erlæg-
gelse af et passende Vederlag,

her forevises det nyeste Tricks paa Lægekunstens Om-
raade,

Mænd og Kvinder, der forvandles til hinanden,
her er selve Skibet med alt, hvad der hører sig til,
Tennishaller og Svømmebassiner og Kirken og Avis-
trykkeriet.

(hvis Blad bringer hele Biblen som Føljeton).

her er Kæmpegyroskopet,
der med sine 180,000 Omdrejninger i Minuttet
ophæver enhver Slingring
og sikrer Passagererne mod Søsyge!

Og her er endelig Passagererne -
alle, der staar i Offentlighedens og Sensationens Tegn!
Den 136-aarige Olding fra Volhynien,
der var med Napoleon i Moskva,
det 6-aarige Skakgeni Sammi Meyer fra Polen
og de sammenvoksede Tvillinger,
hvoraf den levende bærer den anden omvendt paa sin
Isse.

saa de visne Arme og Ben
hænger ned om hans Hoved
som en pragtfuld Fjerbusk.
Saa naturligtvis et passende Udvalg
af Verdenskrigens fallerede Regenter og Berømtheder -
plus mellem Besætningen og Køkkenpersonalet -
de uundgaaelige russiske Storfyrster
og wienske Operadivaer.

Og paa første Plads
Filmens Stjerner.

Helten fra det vilde Vesten
(med Odolsmil),
Verdenskomikeren
(med Odolsmil)
og Solskinspigen
(Odolsmil).

Men inde i Havnen
siddet en Mand i et Skur
foran et Bord med Urskiver og Maskiner.
Han har en Shagpipe i Munden
og ser ud som en almindelig blond dansk Student.
Han venter paa det Øjeblik,
da Skibet er over det rette Felt.
Saa trykker han paa en Knap.
Det er ingen Ild fra Himlen, han venter.
nej, han selv rejser Ilden fra Afgrunden.
Og midt i den populære Shimmy:
„Ryst mig, til jeg revner“,
mens en Ildmand skræver frem paa Reklameskibet
og forkynder en ny Sandhed for Menneskeslægten:

OMA ER BEDST

lyder et Brag -

(1924)

DANSK VINTER

Skjolder grønnes paa Mure,
og Træer med vredne Grene
stritter i Graavejrgusen
som undersøiske Dyr.
Vi trasker ad plørede Veje
og stirrer fra Bunden af Havet
op mod den drivende Himmels
lysgennemsivede Skyer.

Blæsten snerrer ad Regnen,
og Regnen er uforsonet,
de æder daglig hinanden -
det danske Ægteskab.
Vi har ingen arktiske Vintre,
vi er en halvnordisk Stamme,
vi vinder med klamme Hænder
Sejre, der ligner Tab.

Venstre trækker til højre,
de røde er ikke røde,
vi vandrer med sløve Hjerner
rundt i en Taagering.
Hvor er den Elskov, der gælder,
hvor er en farlig Tanke
i dette kattermørke
Morads af Ingenting?

SLAGSANG FOR STUDENTERSAMFUNDET

Skal vi havne tilsidst i en Skumring,
hvor de rødeste Katte er graa?
gaa til Grunde i al Tings Forplumring
som en aandelig Ladegaardsaa?
Aa gaa væk! Vi er træt af at tro paa
den forsonlige Udviklings Mænd,
for vi ved, at før Fanden faar Sko paa,
er de endt i det gamle igen.

Vores Aandsliv - ja er der Fugls Føde?
Maaske mimrer og mumler det lidt.
Lad de døde begrave de døde
og ta Kiste og Vin paa Kredit.
Men pas paa! For det bryder i Massen,
det er Jordskorpen kommen i Skred,
det er Drønet af Arbejderklassen,
mens den løfter sin Verden i Led.

Det er her, der skal danses og springes,
og det gælder dit Ja eller Nej.
Skal din Tanke af Vilje bevinges,
maa du vælge den levende Vej.
Lad dem bygge Kasteller i Luften
og slaa Lid til en afdød Kultur.
Skal der mures et Hus for Fornuften,
maa det rejses paa Arbejdets Mur.

AAND OG AANDER

SPOTTEVERS

Sort Magi

Vogt dig og husk, at den som Thit
sætter sin onde Tanke paa,
han bliver syg eller gaar fallit.
Hun kan sidde hjemme og slaa
dig med Snive og Ledevand -
paastaar Hexen fra Himmerland.

Hvid Magi

Kan Blomster plukkes? Bor der Børn i Solen?
Var det en Engel, som jeg saa i Skolen?
Er Karsen spist, har Gud saa taget Karsen?
Det er et dybt Problem for Anker Larsen.

Duet

Tungetale, Tankegelder,
godt med sort og hvid Magi!
Mørke, Mug og Middelalder
er den Luft, vi trives i.

Krisnamurti

Det er saa rimeligt, at gamle Misser
i Hælene paa Inderdrenge trisser.

Den nationale Nisse

Kom Hex og Helhest, Lygtemand
og Havmand fra din Havbund

og hjælp mig, til det hele Land
er lavet til en Gravlund.

Pastor Engberg

Hvor svært for Præsten at forstaa,
hvad mon Vorherre tænkte paa,
da han gik hen og skabte Kvinden,
det Kar til Utugt, Fristerinden.

Vi synes bare, hun er sød.
Et Skød sprang af Naturens Skød.
Vi tar imod dens milde Gaver
trods alle Præstemænds Palaver.

Digteren

Digter, tror du at vinde
Frihed ved Ordet, du smeder?
Friheden er en Kvinde
og elsker Haandgribeligheder.

Fyraftensfilosofi

Man tror, man blier stor ved at digte og forske,
men mig imponerer Geni ikke Spor.
- Du glemmer blot, Bergstedt, at selv mellem Torske
er der en, der er lille, og en, der er stor.

Vilhelm Wanscher

Den smagfulde lever et farligt Liv,
Kunsten forfølger ham Skridt for Skridt.
Horisonten ligner en hvæstet Kniv,
og set fra Bakker er Havet skidt.
- Skade at Gud paa Skabelsens Dag
ikke kendte den smagfuldes Smag!

Hjemstavn

Det er den unge, danske Kritik,
den kan hverken leve eller dø:
Skal jeg æde det nationale
eller religiøse Hø?

Kan nogen Djævel sige,
hvordan et stakkels Øg
skal vælge mellem to Dynger
af samme Slags muggen Møg?

I *Bukdahl* bisser *Stangerup*
ved rindende *Hesselaa*.
Men ovenover Problemerne
er Dumheden altid blaa.

Hyænen

Med store døde var jeg Hjerteven.
Giv Soen Flæsk, det kommer nok igen.

Jeg er en ædel Sjæl og dobbelt sød
og lækkersulten, naar du først er død.

Jeg er den noble Jacques, den taciturne,
og fælder gerne Taarer paa din Urne.

Hvor gør det godt, naar Savlet rigtigt fraader.
at skrive til Grevinder og til Naader.

Men først og sidst og røbet uden Svig:
Der er en egen dejlig Lugt ved Lig.

DANNEBROG

Gør jer fri af Selvbedraget
og et Liv, der længst er dødt -
slet det grimme Kors af Flaget,
gør det rødt!

SAMTALE

Hitler siger til Kristus:

- Svar mig, Jesus Krist,
hader du alle Jøder,
er du en god Nazist?

Hader du Broderdrømmen,
Frihed og Ret og Fred?
Husk, at det Kors, vi hylder,
er der en Hage ved.

Svar mig, Søn af Gudfader,
er du Antisemit? -
Kristus tegner med Fingren
i Sandet og svarer blidt:

- Den, der er raceren,
kaste den første Sten.

BARNET OG VERDEN

Vi sad i Haven efter Frokostbordet,
min Ven og jeg, og talte Politik.
Jeg lytted halvt til ham, der førte Ordet,
og halvt til Spurvekorets Jazzmusik.
Med Riven og den lille, grønne Kande
og Solen gnistrende om Haar og Pande
stod Husets Frue i et Blomsterbed
og satte Planter ud i grønt Geled.

I Hasselbuskens Kog af Fugletriller
blanded sig Syner fra den næste Krig
med Sprængstof, Gas og Kolerabaciller
og hele Byer befolkede af Lig!
Og jeg blev tavs, og han blev ved at tale:
- Kan du da ikke se, at de er gale,
vi allesammen, hele Kloden gal
og solgt hver Sjæl til Belial og Bal?

Ved Siden af sin Mor stod lille Anne
og saa paa Bedet med de nye Skud
og prøved Riven og den grønne Kande
og raabte: - Jeg vil ogsaa plantes ud!
Og du skal huske, Mor, og rigtig vande
mig som en Blomst, saa jeg kan gro, sagde Anne
og stamped i det nylig revne Bed
og knytted Hænderne af Ivrighed.

Men Moren rejste sig og strakte Ryggen -
hvor skøn hun stod med rund og solbrændt Arm
og Kjolen mønstred fint af Greneskyggen
og spændt mod Solens Kys den fulde Barm!
Hun ser paa os to Mandfolk, der forstummer,
og sier med Blikket mørkt af Angst og Kummer:
- Jeg vilde gerne ha et Barn endnu,
men føde Børn til al den Angst og Gru!

O Mor og Barn, Gudinde dobbeltsøde,
I Elskede, ved hvem Alverden gror!
O kunde dog den Jord, vi lægger øde,
rejses igen af Barnet med sin Mor!
Der er et Haab i Slægten inderst inde,
dybt knyttet til dit Hjerte, unge Kvinde!
De Ord, som Moren hvisker til sit Barn,
har Magt at frelse os fra Blod og Skarn.

VIL DET MON SKE

Endnu engang et Foraar over Bæltet!
I lette Skyer Solens Guddomslue!
Hvor skøn og mægtig gaar den høje Klode,
den eneste af Rummets høje Sole,
hvis Varme vi har følt!

Imod den blomstrer Græsset, fløjter Droslen
og sværmer hvide Sejl, Vandsommerfugle!
Og i en Bue favner Byen Sundet
med Tage, Taarne, Master, Skorstensrøg
og Kraners Spindelvæv.

Men bagved Byen aner jeg langt borte
det Land, hvor Lessing lyste, Heine sang,
nu styrtet ned i Nat og Undergang!
Det Land, der var min Ungdoms anden Mor,
forraadt og skændet!

Hvor let og muntert padler for mit Øje
en blaa og grøn Kajak. Og knaldrød skinner
en Badehætte. Graagrøn Middelgrunden!
Der regner Solblink i det blegblaa Vand.
Hvor sorgløst, yndefuldt!

I Tysklands Mørke, et Morads i Sindet!
En Hordes Abelængsel efter Fører
har parret sig med arisk Hundegalskab,

for de er „ikke Mennesker, men tyske“.
Helvedes Forgaard!

Og værst af alt: Arbejderklassen knust!
Dens bedste Mænd i Fængsel eller dræbt!
Men knust? Nej, ikke knust! For i den brænder
en Ild, som ingen Vold kan træde ud,
ukuelig, almægtig!

I Stranden sopper Børn. En Flyver drøner
forbi med Solen gnistrende fra Vingen.
Den blonde Dag er som en dejlig Pige,
der er afsindig, og hvis Skønhed gemmer
en Afgrund fuld af Gru!

Saa lang en Tur igennem Kval og Blod
var Slægtens Vej fra Aben og til nu!
Vil det mon ske engang, at Solen gaar
som mer end Ild, som Aand og høj Fornuft
hen over Jorden?

Det sker kun, hvis vi vil. Et Skred af Ting
en blind Naturlov skaber ingen Frihed.
Kun Mennesket kan redde Mennesket!
Du undertrykte, rejs dig!

Da engang
skal Morgensolen hilse Frihedssolen!

BRODERLANDET SPANIEN

Hvad var os Spanien? Lidt Skoleviden,
et Luftkastel, en Drøm om Riddertiden,
et Land med stolte Grander, Jesuitter
og Faarehyrder, Fattigdom og Flitter.
Vi kendte lidt til Goya og Velasques.
Der kom den Dag, vi skulde overraskes.

Vi vidste, Spanien var begyndt at sprænge
de Jern, der holdt det lænket altfor længe.
Vi saa, at Landet vaagnede af Døsen,
og hørte Klangen af det nye Løsen:
Spanien for Folket! Nyfødt saa vi stige
af Middelalderen det gamle Rige.

Men endnu var det hele fjernt, omtrent
som Kina, ikke noget nært og kendt.
Da skete det, da brød den Ild i Brand,
der skulde knytte Land til Broderland,
saa Mænd fra Danmarks vaade Bøgeløv
blev eet med dem fra Spaniens røde Støv.

Vi saa: I Hundreder af Landsbygader
bygger de spanske Bønder Barrikader.
Det glimter fra et gammeldags Gevær
bag Andalusiens Oliventrær.
Paa Nykastiliens Stepper bjærges Bonden
sin magre Høst med en Kniv i Munden.

Sierra Morena, Cordua, Madrid,
et Folk har rejst sig, vildt og sammenbidt,
Fabriksarbejder, Fisker, Bjergværksmand,
der holder Vagt paa Sierras Klipperand
med Slynge af et forhistorisk Snit,
men den er ladet med Dynamit.

Hvad kæmper dette Folk for? Hvad har vakt
den vilde Alvor og den Dødsforagt,
det Mod, der trøstig sanker Korn i Lade
og pløjer Jorden bag en Barrikade,
den Sejersvilje, ingen Franco dæmper?
- Det er for Verdens Frihed, Spanien kæmper.

Vi saa bag Bjerge og Oliventrær
et Folk, der kæmper mod sin egen Hær.
Og midt i Hæren saa vi andre Tropper,
det er en Kamp imod Rovedderkopper.
En enkelt Gaade findes, det er denne:
Hvor var Europas Demokrater henne?

Der sprang en Gnist fra Spanien til os
af Vrede, Kammeratskab, Tro og Trods.
Naar Sejren vindes, langtsomt, Fod for Fod,
er der en Draabe i den af vort eget Blod.
Vi rejser os for jer, der fulgte Kaldet
og faldt - men der var Sejer selv i Faldet.
Vi rejser os.

KANTATE

ved Landsstævnet i Odense Sommeren 1938

Kor

Smaamand rejste hele Danmark
gennem Tusindvis af Aar,
hugged Skov og pløjede Hede,
byggede sig og sine Rede,
skabte Grunden, hvorpaa Landet
staar med By og Bondegaard.

Danmarks Sind er langt og taalsomt:
holde sammen, holde ud!
Men i Dansken er der mere,
vi kan ogsaa eksplodere.
Det var os, der engang dræbte
Bondeplageren Kong Knud.

Vi har fejret Bondens Frihed,
men vær ikke altfor tryg.
Støvler tramper, Stemmer snerrer,
Junkerpak og Naziherrer
drømmer om endnu at ride
sig en Tur paa Folkets Ryg.

Lad de store Herrer bare
ta' sig bravt af Nazis Tarv,
lad dem rejse Hanekammen,
holder Smaamand troligt sammen,
er de store Skum og Bobler,
han er Landets Muld og Marv.

Vi slaar Broer over Bælter,
lad os slaa en større Bro:
Kammerater, om vi kunde
nitte sammen By og Bonde,
slutte op i Folkefront fra
Vestervig til Vesterbro!

Recitativ

Igennem Tusner og atter Tusner Aar
stod Havet over Danmark, men bittesmaa,
utallige svævede Havets Kalkdyr rundt
og sank og sank, uænsede, bittesmaa!
Og gennem Tusner og atter Tusner Aar
bygged de op den Grund, hvorpaa vi staar.
Saadan har Danmarks Smaamand, Fisker, Bonde
og Arbejdsmand igennem Tusner Aar
uænset bygget Danmarks Grundvold op.

Saa lad ham styre, hvad han selv har skabt.
Læg Folkets Skæbne i dets egen Haand!

Solo

Een Ting kan jeg ikke glemme:
al den arbejdsløses Nød.
Dag for Dag staar alting stille,
visner alt, hans Ungdom vilde,
ingen Steder har han hjemme,
og han tigger sig til Brød.
Een Ting kan jeg ikke glemme:
al den arbejdsløses Nød.

Kor

Vi har hørt af Nazister, vi nordiske Folk
er af fineste Arier-Race.
Og de elsker os næsten generende hedt,
deres Haab er at plante et Hagekors midt
i vor ariske Race-Oase.

Lad os ta' dem paa Ordet, vi nordiske Folk,
maaske er vi virkelig fine!
Vi elsker en aaben og gæstfri Maner,
vi elsker en Ungdom, der lattermild ler
og ikke er syet paa Maskine.

Vi hader af Hjertet, vi nordiske Folk,
at gaa rundt med en Knevel i Munden.
Og vi vil ikke taale, at Arbejdets Mand
er frarøvet Magten i sit eget Land
og Friheden svinebunden.

Solo

Hvem ved, naar Ransmand staar
for vore Porte,
som kun en Kamp formaar
at holde borte.
Det gælder Hus og Hjem
og Barn og Kvinde,
naar først han finder frem
og er herinde.
Skal da i Skræk og Skam
vi bare vente?
Nej, lad os vise ham,
hvad han skal hente.

Recitativ

Brandskær i Syd, i Øst! - -
Himlen er rød af Ild og Jorden af Blod.
Ude paa Rov er de Folk, der frækt forkyn-
der, Blod er mer end Fornuft og Krig den højeste Lov.
Har du set en Sommerdag en Guldsmed
standse som en snurrende Flyvemaskine
foran en Sommerfugl og fare paa den -
klippe af den de gyldne Purpurvinger,

klippe Vingerne af, saa de falder som Blade!
Saadan vilde Japan gøre ved Kina,
klippe Landets gyldne Vinger og æde
Landets Rigdom! - Men endnu er det sidste
Ord ikke sagt, og intet Sted staar skrevet,
at en Morder skal nyde uforstyrret
Udbyttet af det Mord, hans Ondskab har planlagt.

Spanien - Luften durer af flyvende Djævla,
durer af Hitlers og Mussolinis Maskiner.
Bomberegn over flygtende Børn og Kvinder!
Ja, men bag hver Mur og hvert stensat Gærde
blinker Solen i Bøsseløb . . . Republikken!
Bag de Bøsseløb ligger der ogsaa danske,
der er med til at værne Spaniens Frihed,
der er med til at værne Verdens Frihed!

Aldrig skal vi glemme, at danske Mænd har
blandet Blod med de spanske Kammerater.
Aldrig skal vi glemme Frihedskampen!

Solo

I det fjerne hører
jeg en Hammers Klang.
I det fjerne hører
jeg en Hammers Klang -
hører unge Klynger,
Mænd og Kvinder synger,
Hamrens Klang forynger
hele Verdens Gang!

Hører I Klangen? Mærker I Takten?

Kor

Ja, vi hører Hammerklangen!
Eet Sted er der dog paa Jorden,
hvor vi selv har Magten!

Slutningskor

Mægtig skrider Volga,
over Moskva bruser
stormfuldt Steppevindens
Kæmpe-Aandedræt.
Mægtig skrider Folkets
Strøm af Sejersvilje,
bruser Folkekraften
frigjort i Sovjet.

Under Kapitalens
Voldsmagt stønner Verden,
kun det klasseløse
Samfund gør os fri.
Rejse Folkefronten
over hele Danmark,
det er Kommunisme,
det er vort Parti!